

ОКРАСА ЛЮБОВНОЇ ЛІРИКИ

ПОЕТИЧНА БІБЛІОТЕКА

Випуск

І

..Воскресайце, камякі душы,
Розшляйте сэрца і гало,
Што не казалі
Про вас прядучы:
- Як на зямлі не было...

Василь Сімоненко

Василь
Сімоненко

Т
і
Я

Вибрані поезії

Львів
"КАМУЛА"
2005

Про Василя Симоненка (1935–1963) знаємо немало.

Знаємо: що цей високоталановитий селянський син із Полтавщини, студент Київського університету, а пізніше журналіст у Черкасах, сягнув вершин поетичної прозорливості й майстерності; що стрімко увійшов у добірне коло поетів-шістдесятників (М. Вінграновський, І. Драч та ін.), ставши і для них "людиною-іспитом": що встиг видати одну книжку поезій ("Тиша і грім", 1962) і помер за прямого "сприяння" постсталінських опричників; що заповідався письменником широкого творчого діапазону (лірика, сатира проза, публіцистика), але стоїть у нашій літературі взірцем поета, на долю якого ідеально, себто трагічно, наклалися перипетії вже минулого ХХ століття.

Та хіба відаємо про Василя Симоненка бодай щось, не знаючи його лірично-інтимних шедеврів? Саме їх, уперше окремим і щедро ілюстрованим виданням, пропонується до читання й перечитування.

Художнє оформлення, ілюстрації, післямова
Василя Семенюка

Упорядник, редактор, автор передмови
Богдан Смоляк

Те, як він сповнив працею, любов'ю й патрим протестом кожную мить свого короткочасного перебування в цьому світі, захоплює й подивовує ось уже котре покоління читливих українців. Усвідомлюючи наближення фатальної межі, поет квапився виповісти своє, заповітне, тож на шляху поетичного узагальнення домігся вибуховості думки і почуття. Поезію назвав *прекрасною мудрістю* — і тим переміг безліч інших, здебільша однокорих її визначень.

За умов належної відкритості світу до української літератури він був би уже сьогодні чи не найповажанішим її представником. Як останній по Шевченкові поет-пророк. Як найпроникливіший позивач за трагедії ХХ століття, такого немилосердного до українців і такого несподіваного наприкінці... Як феномен незнищенності й потуги української культури — Культури Селянського Сина.

Не доживши й до тридцяти, він зумів випробувати себе майже в усіх літературних жанрах, залишити нам достоту неперевершені зразки політичної й особистої лірики, віршованої сатири, щоденникової та власне прози. Його творам, навіть початкового періоду, за визначенням побратимів і пізніших дослідників, властиві *акцентована правдивість, націленість на виявлення Істини, пристрасність і світоглядна оптимістичність, морально-етичний максималізм і гранична відвертість*. Через це вони доступні-безборонні, завдяки цьому — справжні, непроминуші.

Від забуття під оправами із золотим тисненням, що часто підстерігає зроблене класиками, творчість Симоненка врятується передусім завдяки його завше живій інтимній ліриці. Бо кохання для нього не було лише

грандіозною в усіх відношеннях темою — ним він жив і дихав до останньої своєї хвилини. Симоненкові вірші про кохання — це море жаги і болісних роздумів, світового юнацького смутку від неподіленого почуття й віри в незрадливість, жертвності й принциповості, зрештою, глибинного примирення ідеалу з дійсністю. Вони походять з однозначно людського ставлення поета до життя, з його бунтарства та легкого песимізму, з великого художнього таланту.

Ліричний герой Василя Симоненка залишився назавше лицарем морально чистої і красивої закоханості, котрий окрім коханої однаковою мірою віддає жар свого серця й біль душі ще одній любові — матері-Україні.

Богдан СМОЛЯК
письменник (НСПУ)

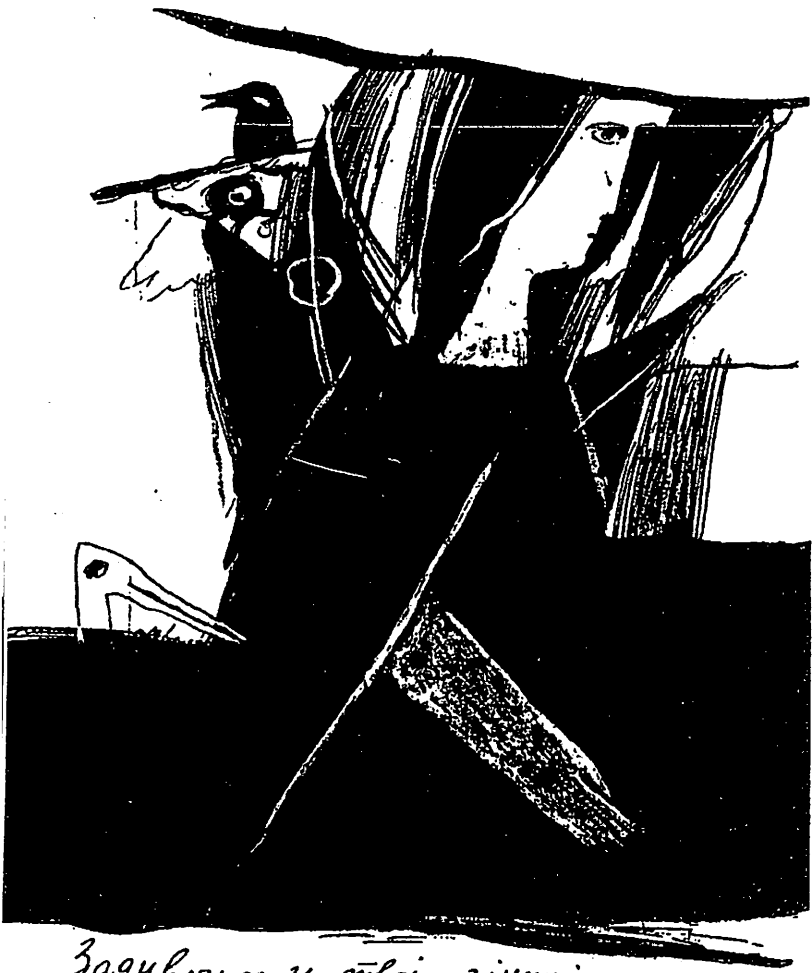
*Ти знаєш, що ти — людина?
Ти знаєш про це чи ні?
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні.*

*Більше тебе не буде.
Завтра на цій землі
Інші ходитимуть ~~жуди~~,
Інші кохатимуть люди —
Добрі, ласкаві й злі.*

*Сьогодні усе для тебе —
Озера, гаї, степи.
І жити спішити треба,
Кохати спішити треба —
Гляди ж не просни!*

*Бо ти на землі — людина,
І хочеш того чи ні —
Усмішка твоя — єдина,
Мука твоя — єдина,
Очі твої — одні.*

Задивляюся у твої зіниці
Голубі і тривожні, ніби рані.
Василь Симоненко

...
Ти до мене прийшла не із казки чи сну.
І здалося мені, що стрічаю весну.
Ти явилась мені — і здалося, що світ
Помолодшав навколо на тисячу літ.
Скільки ніс я для тебе тривоги і тепла.
Але ти, як весна, стороною пройшла.

Якши бач у брані не шукаться,
А вбухати, як нові сонця!

Василь Симоненко

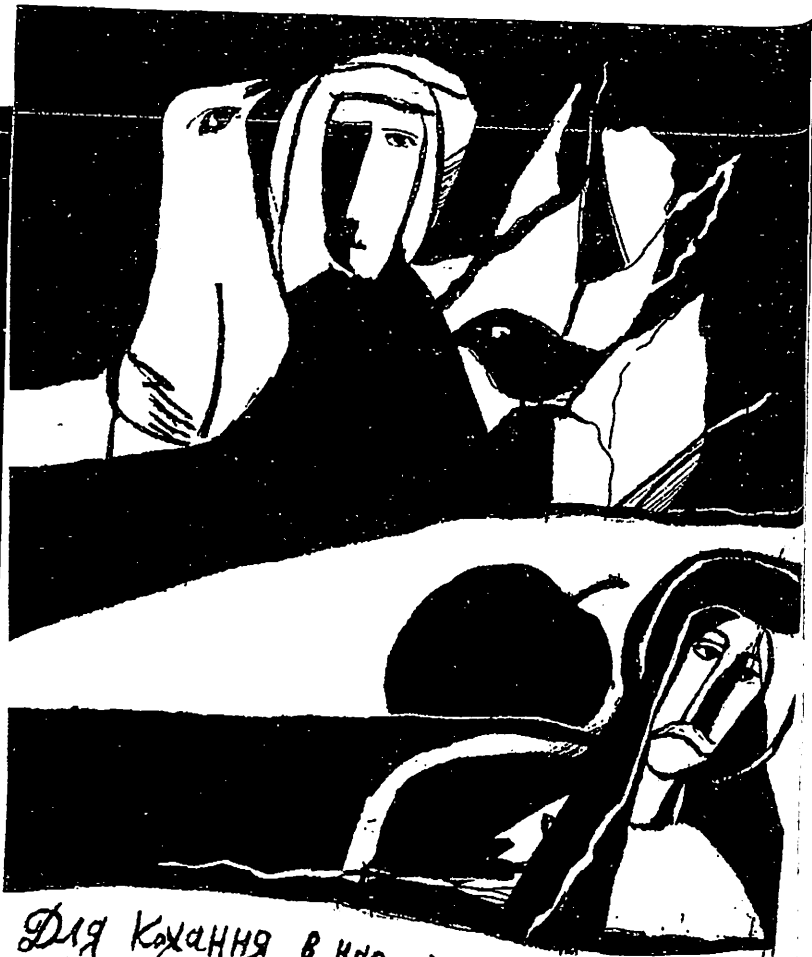

ВОНА ПРИЙШЛА

Вона прийшла непрохана й неждана,
І я її зустріти не зумів.
Вона до мене випливла з туману
Моїх юнацьких несміливих снів.

Вона прийшла, завітчана і мила,
І руки лагідно до мене простягла,
І так чарівно кликала й манила,
Такою ніжною і доброю була.

І я не чув, як жайвір в небі тоне,
Кого остерігає з висоти...
Прийшла любов непрохана й неждана —
Ну як мені за нею не піти?

Для кохання в нас часу мало,
Для мовчання у нас — віки.
Василь Симоненко

ЛЮБОВ

Дзвенять німою тугою ліси,
Коли їх ніч тремтлива обнімає
І від очей у ревності ховає
Принади їх первісної краси.

Бринять живою радістю ліси,
Як ранок спалахне на небокраї,
Як сонце огляне завісу піднімає
Із їх первісної і чистої краси.

Мені здається, — може, я не знаю, —
Було і буде так у всі часи:
Любов, як сонце, світу відкриває
Безмежну велич людської краси.

І тому світ завжди благословляє
І сонце, що встає, і серце, що кохає.

Скільки раз ви вже кохали
За своє безкохане шиття!

Валентин Симоженко

...

Я тобі галантно не вклонюся,
Комплімента зроду не зліплю.
Тільки в очі ніжні задивлюся,
В них свою тривогу утоплю.

І коли химерною габою
Спеленає землю довга ніч,
Довго серце тужить за тобою,
Довго сон мені не йде до віч.

Довго білі таємничі крила
Обвивають маревом видінь,
І стоїш ти крихітна, і мила,
І прозора, мов ранкова тінь.

І палають, ніби стиглі вишні,
Владно підкоряючи собі;
Губи неціловані і грішні,
Очі божевільно голубі.

Уя мовчав. Я не хотів про тебе
Розповісти завзятому брехуну,
Які б моє кохання осміяли.
Василь Симоненко

• • •
Коли б тобі бажав я сліз і муки,
І кари найстрашнішої бажав,
Я б не викручував твої тендітні руки
І в хмурім підземеллі не держав.

Ні, я б не став тебе вогнем палити,
З тобою б розквітався без жалю:
Я б побажав тобі когось отак любити,
Як я тебе люблю.

Ты не бійся дивитись
В мої розтривожені очі,
Очі —

вікна моєї душі.

Василь Симоненко

... ..
Всі образи й кривди до одної
Я тобі забуду і прошу —
Жду твоєї ласки хоч малої,
Як земля у спеку жде дощу.

О жорстока! Щастя хоч краплину
В душу мою змучену згуби —
Полюби і зрадь через хвилину,
Та хоч на хвилину полюби!

...
Ніби краплі жовті в темну воду
Стигли зорі падають вночі.
Ти ідеш крізь синю прохолоду,
Підійнявши місяць на плечі.

Ти ідеш... Іди собі щаслива,
Мрій і смійся, думай і мовчи,
Посміхайся вітрові грайливо,
Травам ім'я милого шепчи.

Ти ідеш... Звичайно, не до мене,
Не мені замріяність несеш.
Ніжна й добра, щедра і шалена,
Іншому в обійми упадеш.

Іншому у душу зрониш слово,
Сумнів розпанахавши навпіл.
Вечір перли вам до ніг казкові
Буде сипать росами на діл.

І від вас між сонних незабудок,
Без злоби, досади і обмов,
По росі брестиме босий смуток
І моя нерадісна любов.

Все в тобі прекрасне і священне,
Мало моїх радощів і мук!

Василь Симоненко

ТИША І ГРІМ

Скажи, що делать мне с тобой:
Недостижимой и единственной.
Как вечер дымно-голубой?

А. Блок

I

Довго спали вітри у ярах на припоні,
Довго тиша гнітюча полями повзла,
І стояли дерева німі на осонні,
Знемагала в пилюці вечірня імла.

І на трави не бризнули роси, мов перли,
Як рум'янець густий ранне небо залив.
І здавалось — життя задрімало, завмерло.
Заблукало в безмежжі неміряних нив.

І здавалось — нема ні початку, ні краю
Цій нудоті німій і нудній німоті...
Найстрашніше, мабуть, тільки тиша карає.
Коли поруч з тобою повзе по житті.

II

Та звелася з-за лиману
Хмара темно-сиза,
Полоснули ятагани —
Блискавки — донизу.

І вітри на перепутті
Загриміли цепом,
Розірвали свої пута
І помчали степом.

І озвалися долини
Гомоном знайомим,
І упала на коліна
Тиша перед громом.

І земля впилась водою,
Мов живою кров'ю.
І обнявся сміх з журбою.
Ненависть — з любов'ю...

Гей, почувте, добрі люди,
Заздрить мені треба:
Грім ударив мені в груди,
Грім з ясного неба.

І убив у серці тишу,
Розпанахав спокій —
Я стою і вітром дишу
На землі широкій!

III

Люди різні між нас бувають —
Симпатичні, гарні, чудні.
Дні за днями, бува, куняють,
А живуть лиш у мріях та сні.

Може, це і не дуже грішно —
Не для всіх же доступна даль,
Тільки чомусь в очах їх смішно
Заплелися журба і жаль.

І життя мовби їх не било,
І дріма в них чимало сил.
Але їм тільки сняться крила,
Наяву ж — вони зовсім без крил.

Я судить їх не маю права,
Я для них не бажаю зла —
Я і сам жив отак "цікаво",
Доки в мене ти не ввійшла.

Сам я сонний ходив землею,
Але ти, як весняний грім,
Стала совістю, і душею,
І щасливим нещастям моїм.

IV

Пригадаю усе до слова,
До зітхання згадаю все,
І мене — в недосяжне — знову
Хвиля спогадів понесе.

То наївні, а то суворі,
Сколихнуть вони спокій мій,
А за ними в холодне море
Рушить човен моїх надій.

Ой, ті плавання невеселі
(Як від правди себе втаю?) —
Розіб'ється човен об скелі,
Об гранітну байдужість твою.

V

Не жартуй наді мною, будь ласка,
І, говорячи, не мовчи.
Нащо правді словесна маска?
Ти мовчанням мені кричи.

І без слів я усе розумію,
Що сказати маєш мені,
Та в мовчанні живе й надія
Не почувти жорстоке "ні!".

VI

Ображайся на мене як хочеш.
Зневажай, ненавидь мене —
Все одно я люблю твої очі
І волосся твоє сумне.

Хай досада чи гнів жевріє,
Хай до сліз я тебе озлю —
Ти для мене не тільки мрія,
Я живою тебе люблю.

Для кохання в нас часу мало.
Для мовчання у нас — віки.
Все віддав би, що жить осталось,
За гарячий дотик руки.

Влийся сонцем у щирю мову,
У думок моїх течію —
Я люблю твої губи, і брови,
І поставу, і вроду твою.

Ображайся на мене як хочеш,
І презирством убий мене —
Все одно я люблю твої очі
І волосся твоє сумне.

VII

Чому смуток з тобою поруч
Часто ходить у світлі дні?
Певне, є в тебе біль і горе,
Невідомі зовсім мені.

Хоч на щастя життя багате,
Але кожна людину ждуть
І печалі, і сум, і втрати,
І не можна їх обминуть.

Але к бісу цю мудрість убогу!
І догадки під три чорти!
Я бажаю, щоб всю дорогу,
Все життя усміхалась ти.

Щоб ніколи сльоза на вії
Не світилася, мов роса.
Хай же щастям завжди ясніє
Некриклива твоя краса.

Я не йму тобі зовсім віри,
Як сумною побачу тебе, —
Небо в сутінь буває сірим,
А насправді ж воно — голубе.

VIII

Здрастуй, сонце, і здрастуй, вітре!
Здрастуй, свіжосте нив!
Я воскрес, щоб із вами жити
Під шаленством весняних злив.

Хай заляжеться тиша навколо,
Й знову стану, як ви, нічим;
Але в серці моїм ніколи
Не замовкне весняний грім.

IX

Пройдуть зливи, замовкнуть грози,
Задрімають вітри на ланах,
І весняного грому погрози
Пронесе стороною луна.

А проміння довге, як мітли,
Обмете сизохмарну даль,
І пройдеши ти, лишивши світлу,
Невгамовну мені печаль.

Та в прекраснім житті важкому
Будуть завжди сяять мені
В душу, повну вітрів і грому,
Сіруватих очей вогні.

...У над твоїм
Розстріляним коханням
Скажено глузували саров'ї.
Василь Силоненко

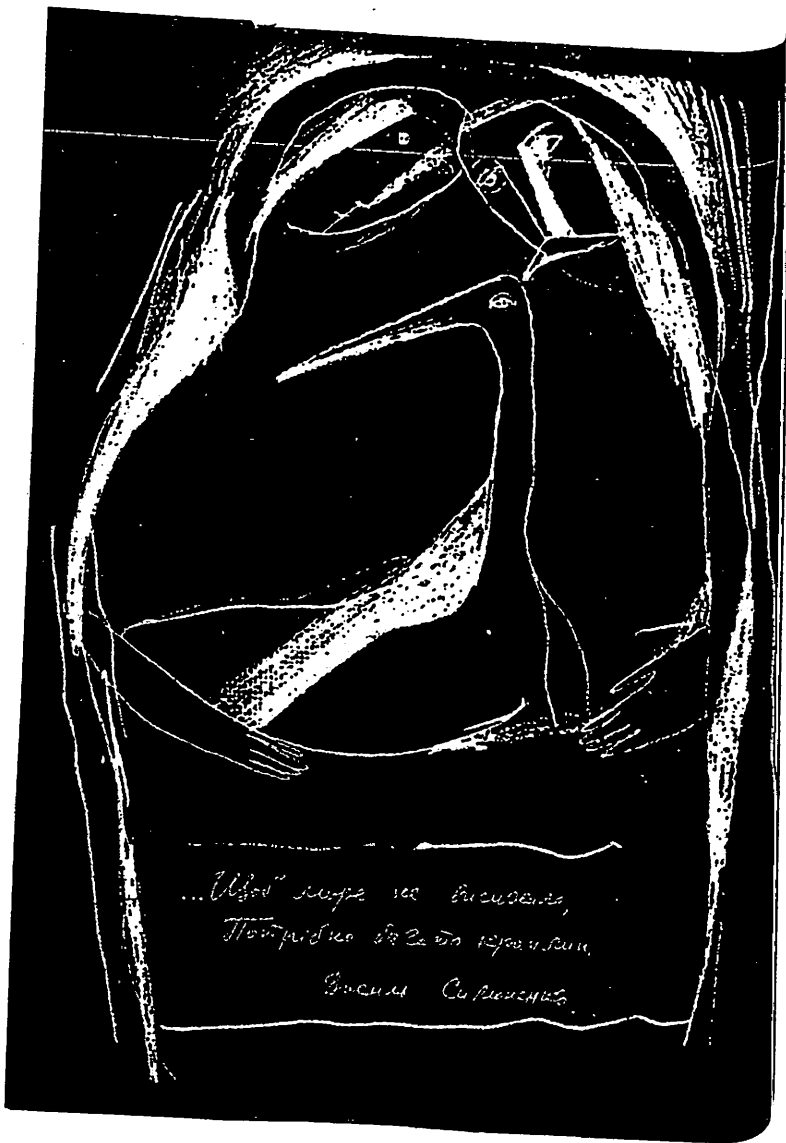
...
Є в коханні і будні і свята,
Є у ньому і радість і жаль,
Бо не можна життя заховати
За рожевих ілюзій вуаль.

І з тобою було б нам прко,
Обіймав би нас часто сум,
І, бувало б, темніла зірка
У тумані тривожних дум.

Але певен, що жодного разу
У вагання і сумнівів час
Дріб'язкові хмарки образи
Не закрили б сонце від нас.

Бо тебе і мене б судила
Не образа, не гнів — любов.
В душі щедро вона б світила
Оновляла їх знов і знов.

У мою б увірвалася мову,
Щоб сказати в тривожну мить:
— Ненаглядна злюща чудова
Я без тебе не можу жити!.

...Увійди мене в море,
Потрібно в мене в море,
Всім Сиренчю.

МОРЄ РАДОСТІ

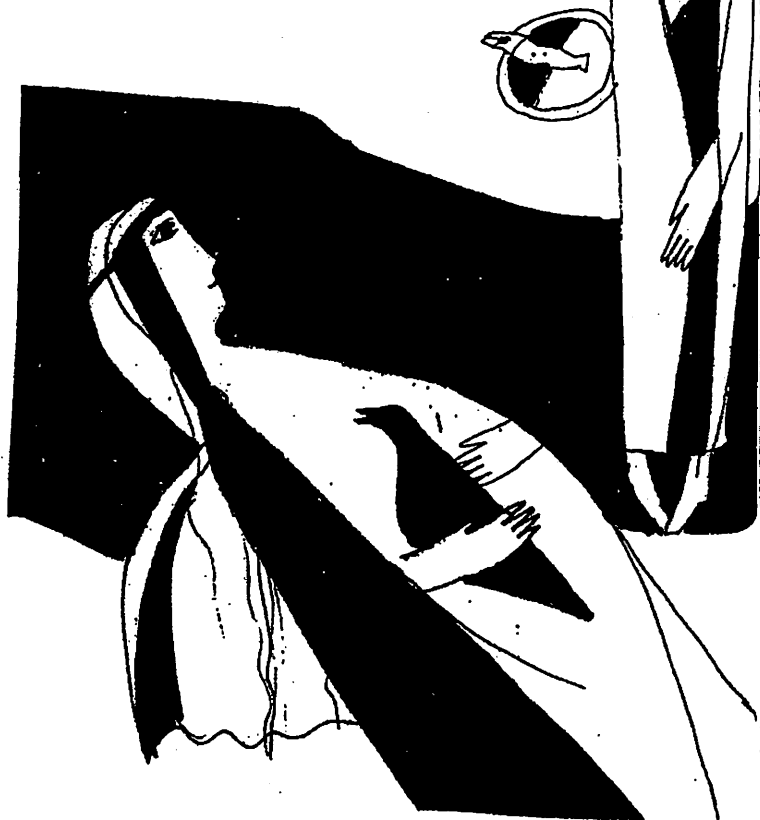
Я із надій будую човен
І вже немовби наяву
З тобою, ніжний, срібномошен,
По морю радості пливу.

І гомонять навколо хвилі,
З бортів човна змивають мох.
І ми з тобою вже не в силі
Буть нещасливими удвох.

І ти ясна, і я прозорий,
І душі наші, мов пісні,
І світ великий, неозорий
Належить нам — тобі й мені.

О море радості безкрає,
Чи я тебе перепливу?
Якби того, що в мріях маю,
Хоч краплю мати наяву.

Все на світі було,
Лиш тебе не було.
Василь Симоненко

...
Все було. Дорога закричала,
Блиснули байдужі ліхтарі.
Ти пішла від мене до причалу
І згоріла в полум'ї зорі.

Вибухали дні незрозуміло,
І життя котилося моє...
Але там, де ти тоді згоріла,
Кожен ранок сонце устає.

... ..

Ти не можеш мене покарати
Блискавками з-під милих брів,
Бо тебе я навіки втратив
Ще до того, як вперше стрів.

Ти не можеш мене любити,
Ненавидіть не можеш теж —
Ти прийдеш, як гаряче літо,
Тільки грозами обпечеш.

Через теплі зелені трави
Поведе тебе в далеч путь.
Та за мною лишиться право
До кінця тобі вірним быть.

Дні і ночі думать про тебе,
Виглядати тебе щомить —
Лиш для цього, їй-богу, треба
Тричі треба на світі жити!

• • •
Дотліває холод мій у ватрі,
Я один замріяний іду...
Ми тоді зустрілися в театрі,
На гальорці в третьому ряду.

І не вірю, що мені здалося,
Бо напевне знаю — так було:
То не скрипка кликала — волосся,
Що тобі спадало на чоло.

Тишина хиталася велично,
Ніжні струни хвилили внизу —
Тож було і солодко й незвично
У твоїх очах читать грозу.

А коли виходили із залу
З думами про вічне і земне,
Довго ти під ліхтарем стояла
І чекала радісна мене.

Ми ішли через блакитне місто,
Мовчки зупинились на мосту.
Ти була така прозора й чиста,
Я не смів порушити чистоту.

Тільки досі знаю: не здалося,
Так і залишилось, як було.—
То не скрипка кличе, а волосся,
Що тобі спадає на чоло.

Дотліває холод мій у ватрі,
Біля мосту стишую ходу...
Часто жду тебе я у театрі,
На гальорці в третьому ряду...

Бо на світі твої, наймудріший,
Хто найду тебе любить неминіє.

Білецький Симохенко

ІКС ПЛЮС ІГРЕК

Чорнявій математичці

Я не задрю уже нікому —
Де ще мудрих таких знайти?
Це ж мені стало вперше відомо:
Ікс плюс ігрек — це будеш ти.

І здається, що я володію
Віковичним секретом краси
Лиш тому, що я розумію
Загадкові твої ікси.

Розумію? Який там розум!
Просто здорово, що ти є!
Що вслухається в ніжні погрози
Збаламучене серце моє.

Я не задрю уже нікому —
Де ще мудрих таких знайти?
Одному лиш мені відомо:
Ікс плюс ігрек — це будеш ти.

Так пройде все.
Руша закач'янів...
Василь Силаненко

АБАЖУРИ

Ступає ніч ногами бурими
На почорнілий сніготал.
Під віями, як абажурами,
Блищить очей твоїх овал.

А я стою з думками хмурими,
Досада смутку додає:
Чому від мене абажурами
Прикрила сяєво своє?

Щоб горіли макаши далокі,
Щоб цюло моє серцебиття,
Щоб в твоєму соромливім лоні
Визрівало завтрашнє життя.

Василь Симошенко

ЧАДРА

Я тебе не сприймаю за Істину,
Бо таких, мабуть, зовсім нема.
Ніч, вітрами дурними освістана,
Свою чорну чадру підніма.

І дивлюсь я здивовано в очі,
Що заблискали з-під чадри,
У волоссі — у сірому клоччі —
Причайлися дикі вітри.

Недарма понад нею пронісся
Ураганний тайфун стихій.
Виповзає на перенісся
Зморшка відчаю і надій.

І куди я до Істини втраплю
Через ями й вибоїни слів?
Коли б випив її хоч краплю,
То, напевне б, від жаху зомлів.

Я тебе не сприймаю за Істину —
Небо навіть, і те рябе.
Одчайдушну, печальну, розхристану,
Голубу і безжально освістану —
І таку я люблю тебе!

Усмішка твоя - єдинок,
Луска твоя - єдинок,
Очі твої - єдинок.

Василь
Симоненко

ОДУРЕНА

Він байдуже потис її руку
І не чув її милих докорів,
І так довго стогнали по бруку
Перестуки її підборів.
І стояв він, тупий, плечистий
І байдужий, немов колода.
І здалося — на ціле місто
Заридала вона на сходах.

Тти байдуно, як мертве місто
ї далека, як зір вогні...

Василь Симоненко

...
Я чекав тебе з хмари ружево-ніжної,
Із ранкових туманів, з небесних октав,
Коли думи збігалися з мли бездоріжної
І незвіданий смуток за душу смоктав.

Я від тебе жадав незвичайного й дивного,
Щоб з'явилася маревом, видивом, сном,
Щоби я знемагав од дихання нерівного,
Од залятої радості під вікном.

І не міг я спекатися словесної пишності,
Одсахнутись ураз од кокетливих мрій —
Волочив я тебе в ореолі безгрішності
Кривь хитливих ілюзій розкиданий стрій.

Припливла ти до мене з прибоем уяви,
Несподівано встала над смутком чекань —
Розцількованих мрій павіани і пави
Повтікали лякливо під купол світань.

Розгубили вони свої зваби і почесі,
І сьогодні вклоняється серце моє
Тій земній, соромливій, жагучій жіночості,
Що красою життя — материнством — стає.

Ти і я — це вічне, як і небо.
Василь Силоненко

ПІШЛА

Довго будуть сумніви долати
І морочить голову мені.
Хоч і знаю — назавжди пішла ти.
Назавжди розтала вдалині.

Щастя знов довірилось примарі.
Знов за ним у сру ніч бреди...
На холоднім білім тротуарі
Білий сніг притрушує сліди.

Люди - прекрасні,
Земля - мов казка.
Кращого сонця ніде немає.

Василь

Симоненко

ЗАКОХАНА

Ось на тому й ущухла злива.
Розійшлися з під'яду всі.
Ти брела по струмках, щаслива
В загадковій своїй красі.

Били блискавки ще тривогу,
Розтинаючи небосхил,
І веселка тобі під ноги
Опустилась, чудна, без сил.

Довго вітер уперто віяв,
Але чомусь і він тепер,
Заирнувши тобі під вії,
У волоссі твоєму вмер.

Через вулиці нахололі
Повз очей зачарований хміль
Йшла ти в сонячнім ореолі
Невідомо куди й звідкіль.

Йшла, та й годі. Може, з роботи,
В магазини чи на базар.
Дріботили маленькі боти
Об розчулений тротуар.

Не дивилася ні на кого,
Йшла й не чула, напевне, ніг.
Але щастя твоє ще довго
Голубило з очей у всіх.

Ты любивням мені криги.

Василь Симоненко

Навіщо
бурчотася
грітася в
пеллахах?
Одла не рече
Малю владим
оубе убаготе
Тресе конем
бути.

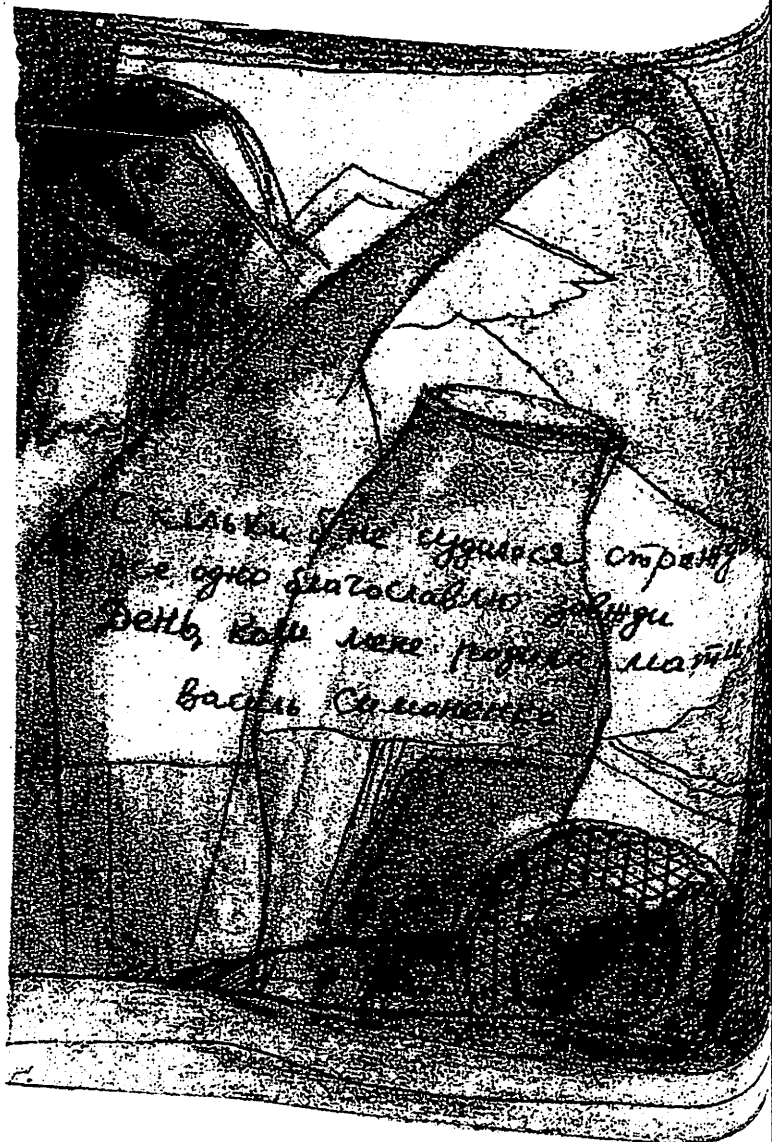
Цвіла ромашка в полі на межі,
До сонця й вітру бісики пускала.
Аж доки руки лагідні, чужі
Ромашку для букета не зірвали.
Ромашко! Ти п'яніла від тих рук,
Ти цілувати їх була готова.
Для них за біль своїх образ і мук
Ти не знайшла докірливого слова.
Благословляла тихо, мить ясну,
Коли в його потрапила тенета.
А він тебе і не любив одну,
А лише як прикрасу для букета.

— ПОШЛИ МЕНІ, БОЖЕ, ХОЧ ВОРОГА,
КОЛИ ДРУГА ПОСЛАТИ ЖАЛЬ!
ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

САМОТНІСТЬ

Часто я самотній, ніби Крузо,
Виглядаю з-за обрію кораблів.
І думка безпорадно грузне
В клейкім баговинні слів.
На своєму дикому острові
В шкіряниці з убитих надій
Штрикаю небо очима гострими:
— Де ти, П'ятнице мій? —
Залпи відчаю рвуться з горла,
Гуркотять у байдужу даль:
— Пошли мені, Боже, хоч ворога,
Коли друга послати жаль!

• • •

Через душі, мов через вокзали,
Гуркотять состави почуттів...
Може, сподіватися зухвало.
Вірити і ждати — поготів.

Та не вірять я не маю змоги,
Обіймає сумніви огонь,
І червоним ліхтарем тривоги
Зупиняю потяга твого.

І стою на березі чекання:
Що ти мені з гуркоту кричиш?
Станеш ти біля мого благання
Чи до інших станцій просвищиш?

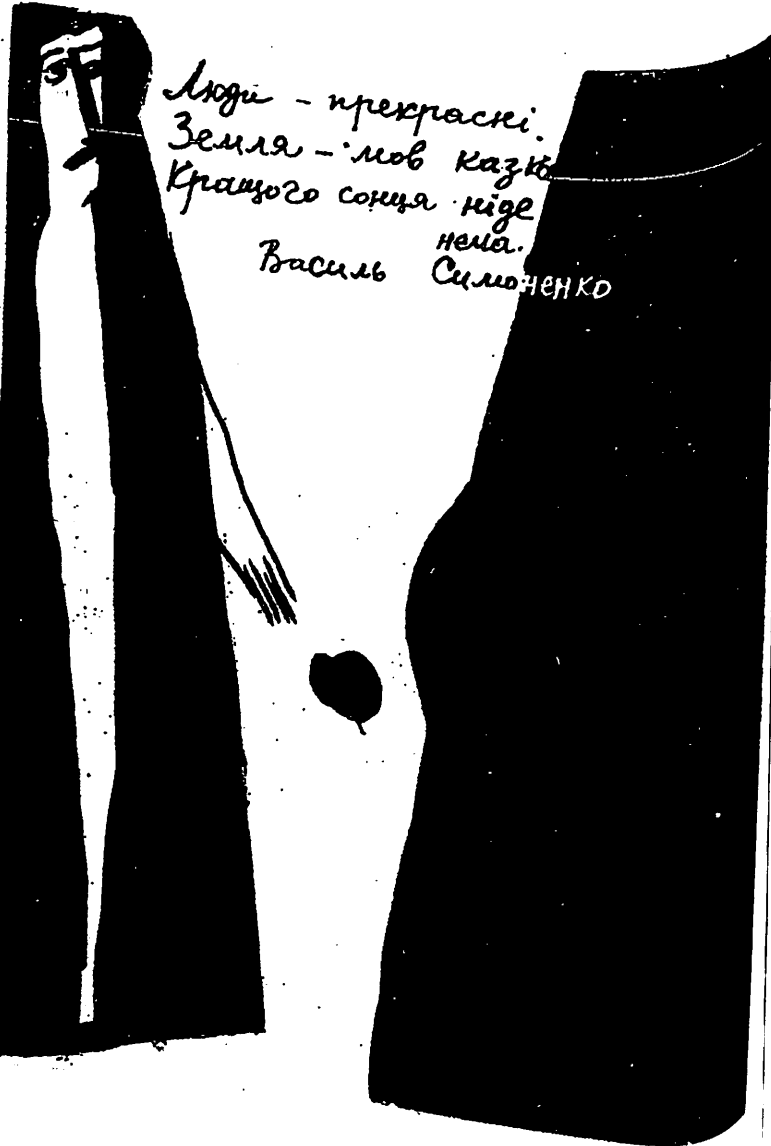

Ми ще йдемо. Ти щось мені говориш.
Твоя краса цвіте в моїх очах.
Але скажи: чи ти зі мною поруч
Пройдеш безтрепетно
по схрещених мечах?
Василь Симоненко

...
Там, у степу, схрестилися дороги.
Немов у герці дикому мечі.
І час неспинний, стиснувши остроги,
Над ними чвалить вранці і вночі.

Мовчать над ними голубі хорали,
У травах стежка свище, мов батіг.
О, скільки доль навіки розрубали
Мечі прадавніх схрещених доріг!

Ми ще йдемо. Ти щось мені говориш.
Твоя краса цвіте в моїх очах.
Але скажи: чи ти зі мною поруч
Пройдеш безтрепетно
по схрещених мечах?

Люди - прекрасні.
Земля - мов казка
Кращого сонця ніде
нема.
Василь Симоненко

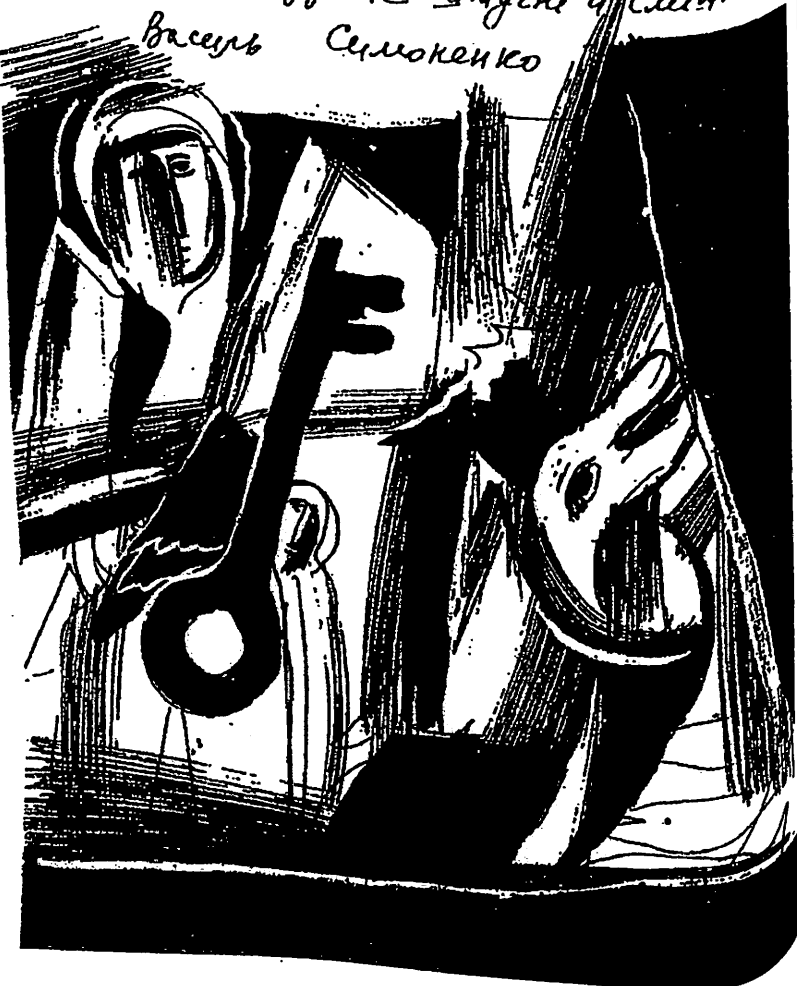
...

Розвели нас дороги похмури.
І немає жалю й гіркоти.
Тільки часом у тихій зажурі
Вигливаєш з-за обрію ти.

Тільки часом у многоголоссі.
В суєті поїздів і авто
Спалахне твоє біле волосся.
Сірі очі і каре пальто.

Будьте горіли чи анголом / з неба,
Тільки не будьте шугні чи смішні.

Василь Симошенко

ПОКАРА

Не всі на світі радощі священні —
Є радощі, народжені з проклять.
Коли, метнувши громи навіжені,
Став Єву Бог із раю проганяць.

Він їй сказав: "Ослушнице зухвала!
Мені твого не треба каяття —
Прирік тобі, щоб в муках сповивала,
Живила кров'ю завтрашнє життя".

Адам ходив насуплений, мов хмара
У розпачі кривила Єва рот,
Бо ще не знала ця наївна пара,
Що та жорстока помста і покара
Дорожча всіх утрачених щедрот!

Найстрашніше, мабуть,
тільки тиша каравану
коли поруч з тобою ніде не жити
Василь Симоненко

...
В грудях набубнявіла тривога
Світла, ніби ранок запашний,—
Ти ще не хилила ні до кого
Лобик свій упертий і смішний.

Ти ще не торкалася губами
Вічних і прозорих таємниць.
Чистота твоя тремтить вогнями
У червонім клетоті зірниць.

Тільки манить ввечері дорога
У казково загадковий світ...
В грудях набубнявіла тривога.
Тиха й мовчазна, як динаміт.

Говорю я з тобою мовчки,
Тиша хмарою проплива.
І вовтузиться думка, мов квочка,
В намаганні родить слова.

Тиша важчає. Терпнуть губи,
Тиша репне навпіл ось-ось.
Припаду я шалено й грубо
До безумства твоїх волось.

Упаде розідрана маска,
І сполохана вгледити ти,
Скільки в тиші чаїлося ласки,
Скільки в грубості — теплоти.

Насміються з своєї беззубості
Прописні допотопні думки.
Джерелом вдарить ніжність
Із грубості.
Заворкують живі струмки.

Задихнеться від люті сірість —
Нам на щастя, а їй на зло.
Поміж нас підведеться щирість
І з'єднає наше тепло!

Але, як твій промах
Лиш ворог боїшся, —
Друзів у тебе нема!
Ваше Симоенко

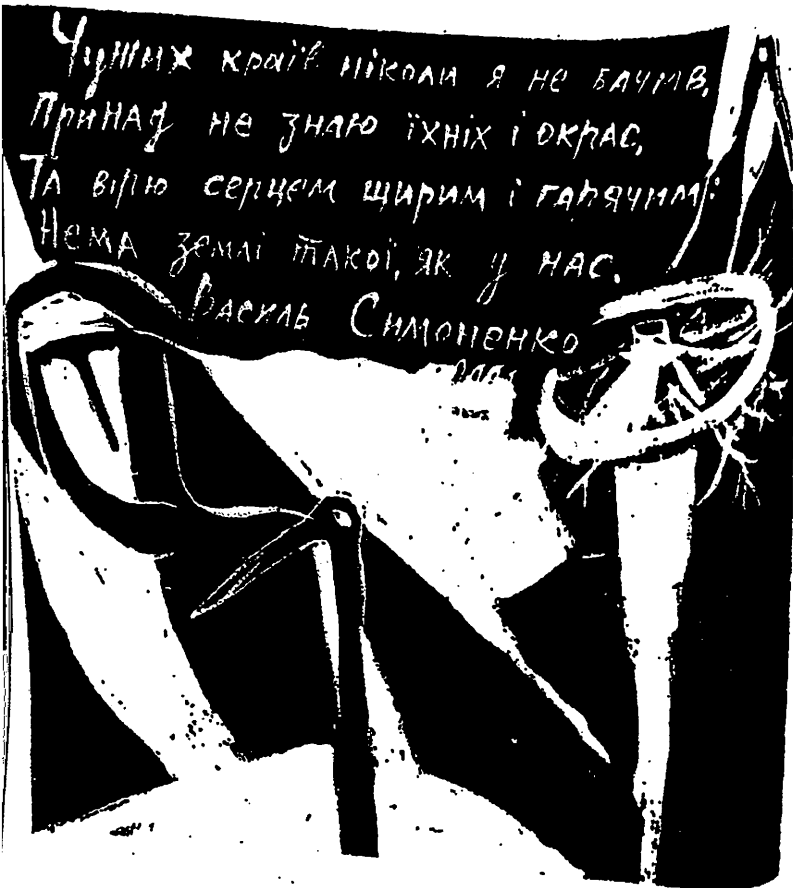
НЕ ВІР МЕНІ

Не вір мені, бо я брехать не вмію.
Не жди мене, бо я і так прийду.
Я принесу тобі свою надію.
А подарую смуток і біду.

Слова ясні, лише мені відомі,
У бурмотіння скучне переллю.
Свою усмішку у холодній втомі
Бездумно, безголово утоплю.

І буду нерозумно обридати,
І недоречно скиглити чомусь.
Але, як треба буде заридати,
Я гомерично, тупо засміюсь.

Не вір мені, бо я брехать не вмію.
Не жди мене, бо я і так прийду.
Я принесу тобі свою надію.
А подарую смуток і біду.

Чужиних країн ніколи я не бачив,
Принад не знаю їхніх і окрас,
Та вірю серцем щирим і гарячим:
Нема землі такої, як у нас.

Василь Симоненко

Сниться мені невідома Італія,
Сонце палюче та кремені гір.
Платтям принадно охоплена талія
І на вустах — медозбір.
Сниться мені твої плечі оголені,
Ніжна-покора натомлених рук.
Губи твої переможно подолані,
Серця стривожений стук.
Палять мене твої фосфорні очі,
Перса солодкі й тісні.
Диханням пристрасним сповнені ночі —
Сниться, прокляті, мені.

СОНЦЕ З НАМИ ЖИВЕ.
ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО

...
Заграє смерть іржавою трубою,
Та я, забувши, що минає строк,
На край світів блукати за тобою
Піду у жовтій куряві зірок.
Піду блукать по всесвіту широкім,
Незваним гостем побуваю скрізь
І десь знайду невблагану, жорстоку
Тебе, богине радощів і сліз.
І під шатром розписаного неба
Я поцілую очі твої злі —
Візьму я все, о блуднице, від тебе,
Чим ти людей обходиш на землі!

❧

Чорні від страждання мої ночі,
Білі від скорботи мої дні
Впали у твої свавільні очі,
Жадібні, глибокі і чудні.
Я тебе не хочу обминути,
Я тебе не смію обійти.
Дай мені губами зачерпнути
Чіжної твоєї доброти.
Диких орд незлічені навали
Розтрощили пращури мої,
Щоб несла ти гордо і зухвало
Труди недоторкані свої.
Щоб горіли маками долоні,
Щоб гуло моє серцебиття,
Щоб в твоєму соромливім лоні
Визривало завтрашнє життя.
Тє моє прокляття очманіле
Упаде на тім'я дурням тим,
Хто твоє солодке грішне тіло
Оскверняє помислом гидким.
Стегна твої, брови і рамена,
Шия і вогонь тендітних рук —
Все в тобі прекрасне і священне,
Мамо моїх радощів і мук!

Василь СЕМЕНЮК

"...ЖДУ СВОГО КОХАННЯ В БІЛОМУ САДУ"

Коли Василя Симоненка не стало, мені було шість років. Він ходив по цій самій землі. Ніс в очах радить і тривогу, горів і згоряв...

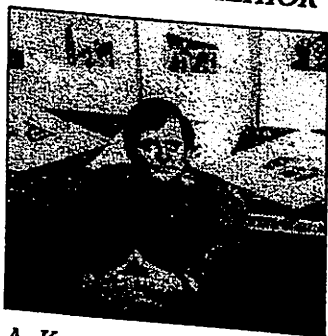
Обсяг написаного Василем не надто великий. Знагла перервана хода поета сколихнула націю. Його вірші завчали напам'ять, а уривки зі щоденника "Окrajці думок" переписували як щось найпотаємніше. Творча доля жодного із поетів-шістдесятників не стала об'єктом такої захопливої уваги мільйонів українців. Але і йому треба було відійти, щоб ми подивилися на його поезію пильніше. Так бо коли жив Симоненко, він був одним із нас. Як усі, ходив до школи, університет закінчив. Уперше несміливо й невміло брався осідлати Пегаса... Як багато хто, мав усередині щось таке, чим мусив і міг поділитися з іншими. Писав, здавалося, теж як усі — пафос конкретних справ, юнацька романтика... Звичайні, інколи збиті теми. Та з перших же кроків у поезії знайшов свою дорогу. Сягнуто простував нею, тоді як ми ще тупцювали на місці в пошуках бодай якоїсь стежини. І була то дорога правди, дієвого вболівання за душу свого народу. Власне, за поезію в усіх її виявах. Проганяючи вагання й сумніви, знав і любив свою дорогу. Дорожив своєю нелегкою дорогою й не потребував за це віддяки.

Навіть друзі не відразу належно оцінили віршування Симона (так вони його називали, навряд чи натякаючи на біблійного кирияннина, що допомагав Христові на його останній дорозі нести хреста). І в цьому мав щось від нашого великого Тараса... Проте й далі вбирив усе своєю щирою, замріяною душею. І про що б не писав, — не був то просто опис прагнення чи dokonаного факту — вони в нього сонцем червоним буяли. Давав іншим більше, ніж міг дати, а собі залишав печаль і розуміння. Це місія людей, наділених харизмою.

"Та краще в тридцять повністю згоріти. Ніж до півсотні помаленьку тліть". Мусив квапитися жити, щоб виправдати свої та сподівання багатьох поколінь зневажених українців. Мусив бути людиною серед і задля людей. Хоча насамперед — працюютою бджолою, тож і стер до повітря крила й упав на грудневу білу грудку. Взимку упав. А треба сказати, що, народжений восьмого січневого дня, зими він не любив: така, убога... "І ми народжені од щедрості любові. Нас годувала щедрість матерів". І це — як сад у раю. "У душі моїй — місця немає туманам"... Кожен віршований рядок сповнений животворящстю. Не міг поет так проникливо мовити, сам не люблячи й не кохаючи.

"...Жду свого кохання в білому саду". Це вимріяний його уявою сад, а чи бентежно-білий аркуш паперу? Чи ще щось правдиве й чисте? Ніхто так і не дізнається, де той білий сад цього простого й великого поета. "Бо й признатись щиро: не тебе я жду. Жду свого кохання в білому саду". Сказавши так, він не зачинив хвіртки, — щоб і ми могли зайти туди, до райського саду.

Василь СЕМЕНЮК — 48-річний уродженець

Карпат, львівський маляр і графік, митець-педагог, прозаїк, член Національної Спілки художників України. У його горобку — тисячі оригінальних асоціативних робіт, присвячених творчості Б.-І. Антонича, В. Симоненка,

Л. Костенка, В. Левицького; ікони на склі, розписи; художнє оформлення й ілюстрування книжок львівських авторів; десятки талановитих новел і лірично-філософських оповідок. Він — автор й учасник багатьох художніх виставок.

До поезії Василя Симоненка, як до живлючого джерела мистецьких ідей, звертається повсякчас уже понад 20 літ. У книжці "Ти і Я" його графіка, нестандартно поєднана з Симоненковими поетичними одкровеннями, ніби розсуває на чуттєво-мисленну перспективу межі ліричного щоденника.

ЗМІСТ

... упорядника	5
"Ти знаєш, що ти -- людина?"	7
"Ти до мене прийшла не із казки чи сну..."	9
... вона прийшла	11
... любов	13
... я тобі галантно не вклонюся..."	15
... коли б тобі бажав я сліз і муки..."	17
... всі образи й кривди до одної..."	19
... ніби краглі жовті, в темну воду..."	21
... тища і грім	23
... є в коханні і будні і свята..."	29
... море радості	31
... Все було. Дорога закричала..."	33
... Ти не можеш мене покарати..."	35
... Дотліває холод мій у ватрі..."	36
... як плює ігрек	39
... Абажури	41
... чадра	43
... одурена	45
... я чекав тебе з хмари рожево-ніжної..."	47
... пішла	49
... Закохана	51
... Цвіла ромашка в полі на межі..."	53
... Самотність	55
... Через душі, мов через вокзали..."	57
... Там, у степу, схрестилися дороги..."	59
... Розвели нас дороги похмури..."	61
... Покара	63
... В грудях набубнявіла тривога..."	65
... Творюю я з тобою мовчки..."	67
... Не вір мені	69
... Сниться мені невідома Італія..."	71
... Заграє смерть іржавою трубою..."	73
... Чорні від страждання мої очі..."	75
... Жду свого кохання в білому саду"	76
... Післяслово Василя Семенюка	76

Літературно-мистецьке видання
Поетична бібліотека
"Окраса любовної лірики"

Симоненко Василь Андрійович

Ти і Я

Вибрані поезії

Редактор *Богдан Смоляк*
Художній редактор *Василь Семенюк*
Коректор *Ігор Рибак*
Комп'ютерний набір
та верстка *Ріта Довбуш*
Василь Яблонський

Симоненко В. А.

Ти і Я: Вибрані поезії / Упоряд. автор вступ. слова
Б. Ф. Смоляк; худож. оформл. післяслово В. І. Семенюк. —
Л.: Камула, 2005. — 80 с.: іл. — (Окраса любовної лірики).

Книжка містить найкраще із любовної лірики
українського поета Василя Симоненка (1935–1963)
та серію графічних робіт львівського художника Василя
Семенюка за мотивами Симоненкової поезії.

Пішисано до друку 25.06.2005 р.
Формат 70х90/32. Папір офсетний №1.
Друк офсетний. Гарнітура Ambassadors.
Обл.-вид. арк. 2,8. Ум. друк. арк. 7,1

Комп'ютерна верстка і друк ТзОВ "Камула"
79000, м. Львів, Підвальна, 3.
Тел./факс (0322) 72-79-22. E-mail: iduma@ukr.net
Свідоцтво Держреєстрації ДК № 1258.